

ת"פ 29461/11/11 - מדינת ישראל נגד יצחק מזון, סימה תמר, אסף תמר, יוסי ימין, זיוה גיאט, מרדכי כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 29461-11-11 מדינת ישראל נ' מזון ואח'

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יצחק מזון
2. סימה תמר
3. אסף תמר
4. יוסי ימין
5. זיוה גיאט
6. מרדכי כהן

הנאשמים

גזר דין לנאשם 1

רקע

1. נגד הנאשם וחמישה נוספים הוגש כתב אישום בגין עבירות מרמה וזיוף. הרקע למעשים המיוחסים לנאשמים הוא קשר שרקמה נאשמת 2 (להלן: "**סימה**") שהיתה מזכירת סניף מחוז ירושלים של חברת אגד (להלן "**החברה**" או "**הסניף**" בהתאמה), ואחראית על הנהלת חשבונות וקשרי לקוחות בחברה יחד עם נאשם 1 (להלן: "**הנאשם**"), שהיה מנהל הסניף, במטרה לרמות את החברה ולגרוף לכיסם סכומי כסף גבוהים. יחד עם סימה והנאשם הועמדו לדין עוד ארבע נאשמים, אולם על פי עובדות כתב האישום חלקם של הנאשם וסימה הוא העיקרי.

2. ביום 3 בנובמבר 2014, הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון כתב אישום מתוקן המייחס לו שלושה אישומים בגין הורשעה בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), עבירה של מרמה והפרת אמונים בתאגיד לפי סעיף 245 לחוק, עבירה של גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לחוק, עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק, עבירה של זיוף בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא לחוק ועבירה של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק.

3. על פי עובדות כתב האישום, במהלך שנת 2008 קשרו נאשמים 1-4 קשר לבצע מעשי זיוף ומרמה,

באמצעותם יגרפו לכיסם סכומי כסף גדולים בדרך של הזנת נסיעות פיקטיביות. על פי הנטען נאשם 1 והנאשמת ניצלו את השליטה המוחלטת שהיתה להם בניהול הסניף, את הגישה החופשית שלהם למסמכי הסניף ולמחשבי הנהלת החשבונות על מנת לחייב את החברה במאות נסיעות פיקטיביות מידי חודש ולקבל לידיהם את התשלום עבור נסיעות אלה. במקום להעביר את התשלום עבור הנסיעות שלא בוצעו לחברה, הם ביצעו רישום כוזב במחשב הסניף לפיו הנסיעות בוצעו על ידי נאשם 3, בעלה של הנאשמת שהיה בתקופה הרלוונטית נהג מונית ועבד בחברת מוניות רחביה, ועל ידי נאשם 4 שהיה מנהלה של חברת מוניות סמדר. לאחר קבלת התשלום בבנק בגין הנסיעות הפיקטיביות חילקו ביניהם נאשמים 1-4 את הכסף שהתקבל מהחברה. סכומי הכסף שקיבלו הנאשמים במרמה במהלך שנת 2008 אינם ידועים למאשימה, זאת בעקבות שינויים שנערכו במערכת המחשוב במהלך שנת 2008 והשמדת מסמכים. סכומי הכסף שגנבו הנאשמים במרמה בשנת 2009 עומדים על סך של 803,666 ₪ (להלן: "**פרשיית הנסיעות הפיקטיביות**").

בנוסף מואשמים הנאשם והנאשמת כי במהלך השנים 2008-2010 הם רימו את החברה בדרך נוספת באמצעות ביטול נסיעות, כך שבשל שליטתם במחשבי החברה הם ביטלו ממחשבי החברה נסיעות שביצעו עובדי הסניף. את התשלום עבור הנסיעה שילמו הנאשם והנאשמת במזומן לנהג שביצע את הנסיעה ואת ההפרש שהוא הרווח של החברה שלשלו לכיסם. על פי הנטען בכתב האישום שווי הרווחים שקיבלו הנאשמים 1 ו- 2 הוא רב, שכן התבטלו כ- 3,000 נסיעות (להלן: "**פרשיית ביטול הנסיעות**").

4. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים כי המאשימה תעתור להטיל על הנאשם עונש של שנת מאסר בפועל ובא כוח הנאשם יהא חופשי בטיעוניו לעניין זה. בעוד הצדדים הסכימו כי יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪ שישולם בתשלומים. כחלק מההסדר אליו הגיעו הצדדים הנאשם נשלח לשירות המבחן.

5. אומר כבר עתה כי עונשם של יתר הנאשמים נגזר לאחר שאף הם הודו במסגרת הסדרי טיעון. על הנאשמת נגזרו 10 חודשי מאסר בגין שלושה אישומים בהם הורשעה. אולם הבעתי בגזר דינה את דעתי כי אילולא היתה הנאשמת מודה במסגרת הסדר טיעון היה ראוי להטיל עליה עונש מאסר ממושך. נאשמים 3 ו- 4 שהיו שותפים לפרשיית הנסיעות הפיקטיביות בלבד (רישא לאישום הראשון) נדונו לעונש של שישה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בנוסף על נאשם 3 הטלתי קנס בסך 25,000 ₪ בהתחשב במצבו הכלכלי הקשה ועל נאשם 4 הטלתי קנס בסך של 65,000 ₪. נאשמים 5-6 היו שותפים למעשי הנאשמת בעבירות שיוחסו לה באישום בגינו לא הואשם הנאשם. חלקם של אלה בביצוע העבירות היה שונה לחלוטין משל יתר הנאשמים, והם נדונו לעונש של מאסר על תנאי וקנס נמוך.

תסקיר שירות מבחן

6. מתסקיר שירות מבחן עולה כי הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים בגיל 6-18. הנאשם עבד בחברת אגד עשרים שנה בתפקידים שונים ובכירים ומזה כשנה עובד בחלוקת עיתונים בעסק של אחיו. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי הגיע למשרות בכירות בשל מסירותו לעבודה והציג בפניה תעודות על קורסים שביצע.

באשר למצבו הבריאותי הוצגו לקצינת המבחן אישורים על כך שהנאשם סובל מסכרת נעורים שפרצה אצלו מאז היה בן 27. לדבריו בשנים האחרונות חלה התדרדרות במצבו והוא סובל מפגיעה במערכת המוטורית והתחושתית ובשל כך אף קיבל אישור רפואי לשימוש בקנאביס רפואי.

הנאשם מסר לקצינת המבחן כי משפחתו חוותה משבר עוד טרם מעצרו בעטיו של אירוע מצער שעברה בתו ומטעמי צנעת הפרט לא מצאתי להרחיב בעניין. לדבריו המשבר העמיק עם מעצרו וקשריו עם אשתו נפגעו עקב כך. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם נתון למצוקה משמעותית. לדבריה, הנאשם נמצא בהתדרדרות רגשית ופיזית לאור משברים משפחתיים וההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו והוא מתקשה לחלוק את מצבו הרגשי עם דמויות משמעותיות בחייו שכן חושש לצערן וכן מתקשה להיעזר בגופים חיצוניים.

אשר ליחסו לעבירות המיוחסות לו, הנאשם לקח אחריות מלאה למעשיו ושיתף את קצינת המבחן כי פעל מתוך תחושת כח וניצל את מעמדו והאמון שניתן בו. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי במהלך השנתיים בהן ביצע את העבירות חש תחושת כעס עצמי ועל אף שלא הסגיר עצמו למשטרה הוא ייחל ליום בו ייתפס וייעצר. הנאשם הביע תחושות של בושה וחרטה על הפגיעה באמון שניתן לו על ידי מעסיקו ועל הנזק הכלכלי שהסב. עוד ביטא הנאשם בפניה הבנה על כך שיהא עליו לתת את הדין בגין מעשים אלה. יחד עם זאת הנאשם הביע חשש מפני שליחתו למאסר, שכן הדבר עלול להביא לפגיעה נוספת בבני משפחתו.

באשר להערכת הסיכון לעבריינות וסיכויי השיקום של הנאשם. קצינת המבחן התרשמה כי ביצוע העבירות מתוך רצון להתעשר ולחזק את דימויו העצמי כאשר אינו רואה את הפגיעה באחר ונאחז בסיפוקו האישי מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק. יחד עם זאת, התרשמה מהנאשם כאדם בעל יכולות וכישורים אשר מגיל צעיר ביטא רצינות ואחריות במסגרת התעסוקתית, לקח אחריות מלאה למעשיו וכיום הוא מבין את חומרתם ואת הנזק שהסב לחברה, למשפחתו ולעצמו ולכן יש בהם כדי להוות גורמי סיכוי לשיקום.

המלצתה של קצינת המבחן היתה להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס וזאת בשל אופי העבירות, הישנותן ומשך זמן ביצוען.

ראיות הצדדים לעונש

7. ב"כ הנאשם הגיש אישור על כך שכתב האישום שהוגש נגד הנאשם בגין ביצוע עבודות בלא היתר, אליו התייחסה קצינת המבחן בתסקירה בוטל - 1/ ומסמכים רפואיים - 2/1. כמו כן העידו 3 עדי אופי: מר יוסי צ'צ'קס שהיה מנהלו של הנאשם בחברה, מר רמי נחום חברו של הנאשם והרב יצחק אביי.

העד צ'צ'קס סיפר כי כאשר חיפש מתוך הצוות אנשים שיקדמו את החברה שהם בעלי חזון ומטרות, הוא מצא בנאשם האדם המתאים ביותר לביצוע תפקידים בחברה. לדבריו מדובר באדם אחראי וחרוץ אשר הביא את החברה בזמן שניהל אותה לרווחים והישגים כלכליים. העד גם סיפר כי בשונה ממקרים בהם מתגלה כי חבר אגד ביצע עבירה ואז יש וועדה שבוחנת אם להשעותו, בעניינו של הנאשם הוא נעצר וכלל לא נדון בוועדת פיקוח של

אגד ומאותו רגע הפסיק לעבוד בחברה לצמיתות.

העד הוסיף וציין את אופיו הטוב של הנאשם וסיפר כי הוא היה מועמד מוביל לניהול המחוז כולו. לדבריו לו היה צריך לבחור שותף לדרך היה בוחר בנאשם שכן הוא אדם אחראי, אמין וישר מאוד. לדבריו מאז ביצוע העבירות הנאשם עבר משבר גדול והוא לא אותו אדם.

העד רמי נחום העיד על היכרותו רבת השנים עם הנאשם ועל אופיו הטוב והאכפתי. לדבריו היה מנהל משכמו ומעלה ותמיד היה נכון לעזור לכל אדם וכן סייע לו באופן אישי.

הרב אבי סיפר כי היכרותו עם הנאשם החלה לפני כחמש שנים לאחר פטירת אביו, כאשר הנאשם החל לבוא לבית הכנסת בו הוא משמש כרב. לדבריו הנאשם מסייע ועוזר בכל דבר שצריך. הרב סיפר על נדיבותו וטוב ליבו של הנאשם וסיפר כי מאז מות אביו הנאשם תומך ומסייע לאמו.

טיועוני הצדדים לעונש

8. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם אשר בוצעו על ידו בזמן שניהל סניף של החברה. לדידה, תפקידו הבכיר של הנאשם בחברה מהווה נסיבה לחומרה, שכן הנאשם ניצל את מעמדו ואת האימון הרב שניתן בו לצורך ביצוע העבירות. ב"כ המאשימה עמדה על התחכום הרב שבמעשי הנאשם על שיתוף הפעולה בין הנאשמים ועל משך הזמן בו הערימו על החברה. לדבריה היה לנאשם הזדמנות בכל רגע נתון במשך שנתיים לחדול ממעשיו והוא בחר שלא לעשות כן.

לדעת המאשימה מעבר לפגיעה בערך המוגן של שמירה על רכושה של החברה, הרי שהנאשם במעשיו פגע פגיעה משמעותית בניהולה התקין של החברה ובציבור הלקוחות שלה. לדבריה דווקא עדותו של העד צ'צ'קס מלמדת על פגיעה חמורה יותר בערך המוגן שכן כמידת האמון שניתנה בנאשם כך מידת הפגיעה בערכים המוגנים. ב"כ המאשימה הפנתה לגזר הדין בעניינה של נאשמת 1 וביקשה לקבוע כי חלקו של הנאשם ומידת אשמו בביצוע המעשים היה רב יותר, שכן בעוד הנאשמת היתה מזכירה בחברה, הנאשם היה מנהל ומשכך מתחם העונש ההולם לגביו צריך להיות גבוה יותר. לפיכך ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם לפרשיית הנסיעות הפיקטיביות ינוע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר ומתחם העונש ההולם לפרשיית ביטול הנסיעות ינוע בין 8 ל- 20 חודשי מאסר. לדבריה מדובר במתחמים הקרובים לאלה שנקבעו בעניינה של הנאשמת והפער לחומרה נובע ממעמדו של הנאשם בחברה.

לקולא ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה במסגרת הסדר טיעון וחסך זמן שיפוטי רב. לפיכך ביקשה להשית על הנאשם שנת מאסר, מאסר על תנאי וקנס כספי, כפי שהוסכם בין הצדדים, בסך 100,000 ₪.

9. בראשית טיועונו הלין ב"כ הנאשם על מסקנותיה של קצינת המבחן וטען כי מדובר בתסקיר לא מקצועי

שכן הנאשם התוודה בפני קצינת המבחן וגולל בפניה את התחושות שהביאו אותו לביצוע העבירה בצורה כנה וזו בפרק בו בחנה את מידת הסיכון הנשקפת מהנאשם לקחה דברים אלה והפכה אותם כגורמי סיכון. לדברי ב"כ הנאשם קצינת המבחן טעתה בכך, שכן חרטתו הכנה של הנאשם והעובדה ששיתף את קצינת המבחן בתחושות הכוח שהביאו אותו לבצע את העבירות מלמדת על נטילת אחריות ועומדות לזכותו ולא להפך. באשר למצבו הרפואי של הנאשם הפנה בא כוחו למסמכים הרפואיים נ/2 המעידים על החמרה במצבו ועל כך שהוא משתמש באישור בקנאביס רפואי והוא הוכר ככנה של ביטוח לאומי בשיעור של 69%. לדבריו מצבו הרפואי של הנאשם הדרדר, שכן הוא נתון במתח וחרדה בעקבות ההליך הפלילי. עוד ציין ב"כ הנאשם את המצבו הנפשי הירוד של הנאשם ועל כך שעזב את החברה מרצונו. ב"כ הנאשם פרט את מצבו הכלכלי של הנאשם והחובות אותם הוא משלם, את הפגיעה הקשה במשפחתו של הנאשם בילדיו וביחסיו עם אשתו. ב"כ הנאשם טען כי הנאשמת היא זו שהייתה הדומיננטית בביצוע המעשים ואת זאת ניתן ללמוד מכך שמיוחסים לה עוד שני אישומים. לדבריו בסופו של יום בית המשפט חפף את עונשיה של הנאשמת ככה שנגזרו עליה בגין שלושה אישומים 10 חודשי מאסר ויש לקחת נתון זה בחשבון בעת גזירת עונשו של הנאשם. עוד טען ב"כ הנאשם לאכיפה סלקטיבית שכן מכתב האישום עולה כי בגין הנסיעות הפיקטיביות סניף החברה קיבל תשלום על נסיעות שלא בוצעו והטענה בכתב האישום כלפי הנאשמים היא כי שלשלו לכיסם את הכספים והרי גם לאגד אסור ליהנות מכספים של נסיעות שכלל לא בוצעו. לדבריו על אף שהפנה את הפרקליטות בדבר הבעייתיות שבכך, דבר לא נעשה ויש להביא נתון זה בחשבון במסגרת העונש.

10. הנאשם נשא דברים בבית המשפט והביע חרטה כנה. ניכר היה כי הוא בוש ונכלם מהמעמד. לדבריו הוא חטא בחטא היוהרה והוא מודע לכך ונמשלם על מעשיו, והוסיף כי אין מילים שיוכלו לתאר לפני בית המשפט את השינוי לרעה שעבר על חייו. הנאשם סיפר על המחלה ממנה סובל ועל הקשיים הבריאותיים עמם הוא מתמודד בכל יום. עוד סיפר הנאשם על הקושי של משפחתו ועל היותו אב לשני ילדים קטינים אשר זקוקים לו בבית וביקש כי בית המשפט ינהג בו במידת הרחמים למען ילדיו, למען ביתו ולמענו.

מתחם העונש ההולם לאישום הראשון

11. ביום 30 באוקטובר 2014 גזרתי את דינה של הנאשמת (להלן: "**גזר הדין**"). בעת כתיבת גזר הדין התיק היה קבוע לשמיעת ראיות בעניינו של הנאשם ומשכך לא היתה כל התייחסות לחלקו בביצוע העבירות. באשר לחלקה של הנאשמת קבעתי כי היא היתה דומיננטית וניצלה את המעמד והשליטה שניתנו לה בחברה (ר' פסקה 21 סעיף ב לגזר הדין). כיום, לאחר שהנאשם לקח אחריות למעשיו, הרי שאין ספק כי הנאשם שהיה בעת ביצוע העבירות מנהל בחברה היה שותף מלא למעשיה של הנאשמת, ניצל את מעמדו הבכיר בחברה ושניהם פעלו בצוותא להונות את החברה. לפיכך גזר הדין שניתן בעניינה של הנאשמת מהווה הבסיס לגזר דינו של הנאשם תוך שאדון במידת אשמו וחלקו של הנאשם בהתחשב במעמדו בחברה.

12. האישום הראשון מורכב משתי פרשיות שונות, פרשיית הנסיעות הפיקטיביות ופרשיית ביטול הנסיעות. על אף שהמרמה בשתי הפרשיות בוצעה כלפי החברה, החלטתי כי יש לקבוע מתחם עונש הולם עבור כל

פרשיה בנפרד, שכן מדובר באירועים שונים אשר נעברו עם נאשמים שונים ובשיטות פעולה שונות.

מתחם העונש ההולם לפרשיית הנסיעות הפיקטיביות

13. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

14. מעשיו של הנאשם חמורים. ריבוי העבירות, התחכום והעובדה כי ניצל את מעמדו כמנהל החברה ואת האמון שרכשו לו הממונים עליו, תוך שהוא מבצע את המעשים יחד עם הנאשמת שהייתה מזכירתו, מדגישים ביתר שאת את הפגיעה בערכים המוגנים. העבירות מושא פרשיית הנסיעות הפיקטיביות נעשו בתחכום רב ובתעוזה רבה, כאשר הנאשם הזין במחשבי החברה נסיעות שכלל לא בוצעו וזקף אותם לזכותם של נאשמים 3 ו-4. עבירות המרמה נועדו להגן חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של המרומה, במקרה הנדון המרומה היא חברה גדולה שכתוצאה ממעשי מרמה דוגמת מעשיו של הנאשם נפגעת יכולתה של החברה לנהל עצמה כראוי. כמו כן נפגעו ערכים של שמירה על הגינות וטוהר המידות מחייבים לאסור על זיוף מסמכים ושימוש בהם על מנת לקבל דבר במרמה (ר' למשל: ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין (4.9.2007))

15. על החומרה שבעבירות המרמה ועל הצורך להחמיר בעבירות אלה על אף היותן עבירות שלרוב מבוצעות על ידי אנשים נורמטיביים חזר לאחרונה כב' השופט רובינשטיין בע"פ 3750/13 אריה גבעוני נ' מדינת ישראל ואח' (מיום 6.6.13);

"נאמר כבר לא אחת, כי חומרת העבירה ונסיבותיה, המשליכות על החשש לסכנה הנשקפת לציבור מן הנידון, כמו גם על אופן הציבור באפקטיביות האכיפה הפלילית, אינן מסתכמות בעבירות המערבות אלימות קשה גרידא. בהקשר זה, כתב חברי השופט פוגלמן על עבריינות כלכלית, כי "חרף אופייה הנקי' היא 'מלוכלכת' לא פחות, ונזקיה אף עולים במקרים רבים על נזקיהן של עבירות רכוש מסורתיות" (ע"פ 4666/12 גורביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2012); השוו לדברי השופטת פרוקצ'יה בע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן, פ"ד נח(3) 250, 245 (2004)). ואף לי נזדמן זה לא כבר להביע דעתי, כי "טיב העבירות יש בו פגיעה מובהקת באמון הציבור, ואין אלה קלישאות, במינוח ה'מכובס' הנוהג, אלא הבה נשים עצמנו בנעליהם של משקיעים, למשל, שמתברר להם כי בכירי חברה שכספם מושקע בה 'עושים קופה' על חשבונו של ציבור המשקיעים" (ע"פ 6020/12 מדינת ישראל נ' עדן [פורסם בנבו] (29.4.13) (להלן עניין עדן)). בענייננו מתבלט היבט זה ביתר שאת, נוכח קריסתן המוחלטת של החברות מושא העבירות, ותאוות הבצע של הנאשמים. עוד, אין בנדון דידן מקום להתחשב במידה רבה בעברו הנקי של המבקש

כאינדיקציה למסוכנות הנשקפת ממנו, הואיל ומרבית הנאשמים בעבירות כלכליות מתאפיינים בחיים נורמטיביים טרם התפתו להזדמנות שנקרתה בדרכם "לעשות כסף קל" (השוו לעניין עדן, בפסקה 29 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז). עיני המבקש, על פי העולה מפסק הדין, היו לבצע. המבקש אינו מעורר אהדה, כי אם שאט נפש בשל שפל המדרגה המוסרי העולה מן הפרשה" (שם פסקה ח' לפסק הדין).

16. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), בין היתר יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה;** ניכר כי הושקע תכנון רב על מנת לבצע את המרמה. הנאשם בהיותו מנהל בחברה קשר קשר עם מזכירתו ובעלה שעבד כנהג מונית ועם מנהל תחנת מוניות על מנת לרשום בכזב נסיעות ולגרוף סכומי כסף רבים מהחברה.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה;** הנאשם והנאשמת היו הדומיננטיים מבין הנאשמים וניסוח כתב האישום מלמד על שיתוף פעולה מלא בין השניים ועל כך שניצלו את המעמד והאימון שניתנו להם. לא ניתן לומר כי הנאשמת היתה מזכירה זוטרה אשר פעלה בצלו של מנהלה אלא בשני עובדים בחברה שניצלו את מעמדם והגישה שניתנה להם למחשבי החברה ולמסמכי החברה. יחד עם זאת הנאשם היה בכיר מהנאשמת ואחראי על שנעשה בסניף.

ג. **הנזק שאמור היה להיגרם מביצוע העבירה והנזק שנגרם בפועל;** הנאשם יחד עם הנאשמים האחרים הונה את החברה במשך שנתיים. הנאשם הודה כי פעל יחד עם הנאשמת ובתחילת כל חודש הם הזינו למחשבי החברה מאות נסיעות שכלל לא בוצעו ולמעשה הרווחים אותם הצליחה המאשימה להוכיח כי הנאשמים גרפו עומדים על מאות אלפי שקלים. הנאשמים לא חדלו ממעשיהם עד אשר נעצרו בידי המשטרה.

ד. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות;** הנאשם ביצע את העבירות בתחכום רב מתוך בצע כסף ושכרון כוח תוך ניצול מעמדו בחברה והשליטה שניתנה לו במחשבי החברה.

17. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג), סבורני כי **מתחם העונש** אותו קבעתי לפרשת הנסיעות הפיקטיביות ביחס לנאשמת הולם אף את מעשיו של הנאשם והוא נע בין 10 ל- 30 חודשי מאסר.

מתחם העונש ההולם לפרשיית ביטול הנסיעות

18. על אף הדמיון בין האירועים ועל אף שהעבירות בשני הפרשיות בוצעו כלפי החברה, העבירות בפרשיית עמוד 7

ביטול הנסיעות שונות בחומרתן מהעבירות שבוצעו בפרשיית הנסיעות הפיקטיביות, שכן בעבירה זו פעלו הנאשם והנאשמת לבד, מבלי שקשרו קשר עם אנשים נוספים להונות את החברה וכן מאחר והתעוזה והתחכום בעבירה זו פחותים, שכן אין דומה הזנת אלפי נסיעות שכלל לא בוצעו לבין ביטול נסיעות שבוצעו ולקיחת הרווחים בלבד, דבר שכמובן חמור כשלעצמו. הנסיבות הקשורות לביצוע פרשייה זו דומות לנסיבות שהובאו לעיל בפרשיית הנסיעות הפיקטיביות (ר' סעיף 16 א-ד לעיל). על פי הנטען במהלך השנים 2008-2010 ביטל הנאשם כ- 3,000 נסיעות שבוצעו, אולם התביעה לא הביאה כל ראיה לסכום הרווח אותו גרפו הנאשמים כתוצאה מכך.

19. לפיכך סבורה אני כי גם מתחם העונש ההולם את פרשיית ביטול הנסיעות צריך להיות זהה לזה שנקבע בגזר הדין והוא נע בין 8 ל- 24 חודשי מאסר.

העונש המתאים

20. בבואי לשקול את העונש המתאים לנאשם יש לשקול בין היתר את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אשר המפורטות בסעיף 40א.

א. **"הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו והפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם** (ס"ק 1 ו-2) שלוחתו של כל אדם למאסר טומנת בחובה קשיים, לא כל שכן כאשר מדובר בנאשם שמצבו הבריאותי אינו יציב. יחד עם זאת בטוחני כי שירות בתי הסוהר יעשה כל שאלל ידו על מנת להתאים את תנאי מאסרו של הנאשם למצבו הבריאותי. גם מצב משפחתו של הנאשם והשפעת מאסרו של הנאשם עליהם הובאו בחשבון בעת קביעת עונשו של הנאשם.

ב. **"הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו"** -הנאשם שהיה בתפקיד ניהולי בחברה איבד את מקום עבודתו, כיום הוא עובד בחלוקת עיתונים ומשתכר סך 2,000 ₪ בחודש. בעטייה של פרשייה זו נקלעו הנאשם ובני משפחתו למשבר אישי וכלכלי קשה.

ג. **"נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב"** - אין חולק שהנאשם נטל אחריות מלאה למעשיו. הנאשם בוש ונכלם על שמעל באמון שניתן בו. וכפי שהעיד בבית המשפט הוא עושה כל שביכולתו לחזור למוטב.

ד. **"מאמציו הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה"** - כפי שהעיד העד צ'צ'קס הנאשם במסגרת פשרה בתביעה אזרחית שילם לחברה סך של 70,000 ₪.

ה. **"חלופי הזמן מאז ביצוע העבירה"** -העבירות בוצעו בשנים 2008-2010, כך מאז ביצוע העבירות חלפו למעלה מ-4 שנים.

21. במכלול השיקולים שקלתי לחומרה את העובדה כי עסקינן בעבירות כלכליות אשר הביאו להתעשרותו של הנאשם על חשבון הזולת בזמן שניהן בתפקיד ניהולי בחברה. הנאשם מעל באמון שניתן בו. עוד הבאתי

בחשבון את ריבוי העבירות בהן הורשע הנאשם ואת התחכום והתכנון שהיו כרוכים בביצוע. לקולא שקלתי את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, לקח אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי רב, וכן התחשבתי במצבו האישי של הנאשם ולמשבר אליו נקלעה משפחתו.

22. אין לי אלא לחזור על דבריי בגזר הדין בעניינה של הנאשמת:

אל לשכוח כי הפסיקה מלמדת כי בעבירות כלכליות גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על-פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 254/06 **רומן קעדאן נ' מדינת ישראל** (מיום 20.6.06); רע"פ 3641/06 **מנחם צ'צקס נ' מדינת ישראל** (מיום 28.8.06); ורע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (מיום 3.11.10)). בשל הנזק שעבירות מסוג זה מסבות לתאגידים, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן ובאיתור מבצעיהן, ראוי להטיל בגין עונשי מאסר בפועל ממושכים בצד קנסות כבדים. עמדה עונשית זו מתחייבת בעיקר משיקולי גמול והרתעה (ע"פ 03/6474 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721 (2004); רע"פ 1546/05 **שמחוני נ' מדינת ישראל** (22.3.05); ורע"פ 4563/11 **חברת קוסטה קבלנות בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.6.11)); זאת אף אם מדובר בנאשמים ללא הרשעות קודמות ובמי שהתנהלו באופן נורמטיבי במהלך השנים (ראו והשוו: ע"פ 2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.10.02)).

עם זאת, גם במסגרת מדיניות הענישה המחמירה האמורה, נדרש בית-המשפט בגדרה של הענישה האינדיבידואלית, לאזן בין שיקולי הכלל לבין שיקולי הפרט (רע"פ 5060/04 בעניין הגואל, לעיל). בנוסף, יש להתחשב לקולא בעניינם של נאשמים המודים בביצוע העבירות, מביעים חרטה עליהן ומביאים לחסכון ניכר בזמן שיפוטי.

23. נוכח הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים ומטעמי אחדות בענישה (ר' ע"פ 1592/14, 370/14 **סלפיתי ואח' נ' מדינת ישראל** (מיום 25.08.14)) בשים לב לכך שכאמור לעיל חלקו של הנאשם דומה בעיקרו לחלקה של הנאשמת ובאשר לחלקם של נאשמים 3-6, קיים הבדל משמעותי על בין חלקו של הנאשם לבין חלקם, ומשכך עונשו צריך להיות חמור מזה שנגזר עליהם, החלטתי שלא למצות עמו את הדין ומשכך יש לגזור את עונשו ברף התחתון של המתחם, זאת גם בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובחרטתו הכנה.

24. בבג"ץ 5699/07 **פלונית (א') נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד סב 550 (3) (להלן: "**בג"ץ פלונית (א')**") עמד כב' השופט גרוניס (כתוארו אז) על החשיבות לכבד הסדרי טיעון, בהדגישו כי כיבוד הסדרי הטיעון הוא חיוני לשם הגשמת עקרון שלטון החוק, בצינו את הדברים הבאים:

"...רבות נכתב בנושא הסדרי טיעון. מעת לעת חוזרת ונשמעת ביקורת על המוסד האמור. הן בארצנו והן במדינות רבות בהן נוהג ה"משפט המקובל" (Common Law) מסתיימים מרבית ההליכים הפליליים על דרך הסדרי טיעון. למבקרים את המוסד חייב להיות ברור, כי אלמלא מוסד זה הייתה אכיפתו של

המשפט הפלילי נפגעת בצורה אנושה. אילו צריך היה לנהל חלק נכבד מן ההליכים הפליליים תוך שמיעת ראיות מראשית ועד גמירה, רק שיעור זעום מתוכם היה מסתיים תוך זמן סביר. אעיר, כי יש כאלה שיאמרו שאפילו כיום חלק לא קטן מן ההליכים הפליליים אינו מסתיים תוך זמן סביר. אין צורך בדמיון מפליג כדי להעריך מה היה מתרחש בעולמו של המשפט הפלילי אילו בכל תיק ותיק היו נשמעות ראיות...

רמת הביטחון בהרשעה אינה הנתון היחיד, ואף אינה הנתון העיקרי, הנלקח בחשבון שעה שמחליטה התביעה לעשות הסדר טיעון. דומה, כי הידיעה שמערכת האכיפה הפלילית אינה מסוגלת לטפל באופן מלא בכל כתב אישום, היא היא הגורם בעל המשקל הרב ביותר בדרך להשגת הסדרי טיעון" (שם, סעיפים 2-3 לחוות דעתו של השופט גרוניס)

25. שיקול נוסף ומשמעותי בכיבוד הסדרי הטיעון הוא אינטרס ההסתמכות. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום מתוך ציפייה כי יושת עליו העונש שהוסכם בהסדר ומשכך על בית המשפט לשיקול בכובד ראש בטרם יחליט לדחות את העונש או את טווח הענישה שהוסכם לגביו בהסדר הטיעון. המשנה לנשיאה (דאז) א' ריבלין עמד על שיקול זה בבג"ץ (א'):

"ביטול הסדר טיעון לאחר שכבר נערך ונחתם עלול לשאת עמו תוצאות והשלכות לא פשוטות. מקום בו נכרת עם הנאשם הסדר טיעון, נולד לו אינטרס ציפייה והסתמכות. אינטרס זה יש להביא בחשבון ההחלטה אם להתערב בהסדר (בג"ץ 103/96 פנחס כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 314 (1996)). יתרה מכך, נאשם שכבר הודה באשמה מסוימת, במסגרת הסדר טיעון שבוטל בדיעבד, אפשר שתפגע יכולתו להוכיח את חפותו. במיוחד כך, מקום בו ניתן פומבי להודאתו של הנאשם ובמקום בו מיוחסת נפקות רבה לדברי ההודייה בשל מעמדו של הנאשם" (שם סעיף 13 לחוות דעתו של המשנה לנשיאה ריבלין).

26. משכך ועל אף החומרה שבמעשי הנאשם ועל מנת לכבד את ההסדר אליו הגיעו הצדדים ומטעמי אחידות בענישה ביחס לעונש שקיבלה הנאשמת, אחפוף את העונשים כך שהעונש שאטיל על הנאשם לא יחרוג מהעונש שנגזר על הנאשמת. יוער כי מחד הנאשמת עברה עבירות נוספות והקנס שהוטל עליה נמוך יותר, אולם לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם הוא היה המנהל האחראי על הסניף וגם אחראי על מעשי הנאשמת, וכן לא ניתן להתעלם מהשוני המהותי בהמלצת שירות המבחן ומהאופק השיקומי השונה בין הנאשמים, ולכן הטלת עונש מאסר זהה לנאשם ולנאשמת מאזנים ומשכללים נסיבות אלה.

27. אשר על כן אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. בגין פרשיית הנסיעות הפיקטיביות אני גוזרת על הנאשם 10 חודשי מאסר בגין פרשיית ביטול הנסיעות אני גוזרת על הנאשם 8 חודשי מאסר. הנאשם ירצה

את העונשים החופף, כך שסך הכל ירצה עונש של 10 חודשי מאסר בפועל.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור תוך שנתיים מיום שחרורו על כל עבירת מרמה.

ג. קנס בסך 100,000 ₪, או 10 חודשי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-100 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.15 ובכל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' סיוון תשע"ה, 21 מאי 2015, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.